

9.11.2012

Eduskunta
Sivistysvaliokunta

Asia: U 40/2011 vp jatkokirjelmä 5. VM 25.10.2012

Suomen Akatemian lausunto sivistysvaliokunnalle koskien valtioneuvoston jatkokirjelmää EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä 2014-2020.

Suomen Akatemia pitää tärkeänä, että EU:n budjetti vuosille 2014-2020 toteuttaa Eurooppa 2020 – strategialinjauksessa esitettyjä älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun tavoitteita. Keskeisellä sijalla tavoitteiden saavuttamisessa on korkeatasoisen osaamisen kasvattaminen Euroopassa. Rahoituskehyksessä 2014-2020 tämän tulisi tarkoittaa aiempaa voimakkaampaa tukea tutkimus- ja innovaatiotoiminnalle sekä koulutukselle.

EU ja sen jäsenmaat kohtaavat yhä kasvavaa taloudellista ja intellektuaalista kilpailua erityisesti Aasiasta ja Pohjois-Amerikasta. Toisin kuin Eurooppa, Yhdysvallat ja Kiina ovat lisänneet t&k&i - rahoitustaan merkittävästi viimeisen 10 vuoden aikana. EU on pysynyt paikallaan. EU:n tutkimuksen ja innovaatioiden Horisontti 2020 -rahoitusohjelmalla on mahdollisuus kuroa Yhdysvaltojen ja Kiinan etumatkaa kiinni.

EU:n vuoden 2012 budjetista vain n. 8% on suunnattu tutkimukseen, innovointiin ja koulutukseen. Komission rahoituskehysesityksessä 2014-2020 osuus on samalla tasolla. Suomen tulee pyrkiä siihen, että kaavailut kehysleikkaukset kohdistuvat mahdollisimman maltillisesti Horisontti 2020-ohjelmaan. On Suomen kaltaisen tutkimusintensiivisen maan edun mukaista pyrkiä kasvattamaan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan rahoitusosuutta EU-budjetista. Minimitavoitteena kehysneuvotteluissa on pidettävä sitä, että Horisontti 2020 –ohjelman suhteellinen osuus EU:n kokonaisbudjetissa pysyy komission esittämällä tasolla.

Suomen Akatemia pitää Suomen kannan mukaisesti keskeisenä sitä, että Horisontti 2020 –ohjelman laatuvaatimuksia ei vesitetä. Eurooppalaisen tutkimus- ja innovaatioalueen yhtenä heikkoutena on pidettävä laatuperustaisen korkeatasoisen tutkimuksen rahoituksen vähyyttä. Horisontti 2020 –ohjelma ja komission siihen esittämät rahoituksen yksinkertaistamistoimet tukevat tutkimus- ja innovaatiotoiminnan laadun nostamista EU:n alueella.

Suomen kanta suurten erillishankkeiden pitämisestä erillisenä 1 a otsakkeen muista määrärahoista on tutkimusrahoituksen näkökulmasta hyvin perusteltu. Suurten erillishankkeiden (kuten ITER-fuusioenergianhanke) ei tule missään tapauksessa vähentää Horisontti 2020 –ohjelman rahoitusta.

EU ja sen yksittäiset jäsenmaat tarvitsevat rohkeasti tulevaisuuteen suuntautuvia yhteiskuntien ja ympäristön hyvinvointia sekä talouden uudistumista tukevia toimenpiteitä. Horisontti 2020 tukee ensisijaisesti ja täysimääräisesti näitä päämääriä.

Heikki Mannila
Pääjohtaja